

Meddelande om självmant återvändande 2020/21:FPM107 och återintegrering

Justitiedepartementet

2021-05-24

Dokumentbeteckning

COM(2021) 120 final

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet EU:s strategi för självmant återvändande och återintagning

Sammanfattning

Meddelandet innehåller förslag om hur EU:s arbete med självmant återvändande och återintegrering ska kunna förbättras, både genom åtgärder inom EU och i samarbete med tredjeländer.

Regeringen stödjer åtgärder som bidrar till ett effektivt och gemensamt EU-system för återvändande och till en hållbar återintegrering. En väl fungerande och rättssäker ordning för återvändande är avgörande för ett gemensamt och hållbart europeiskt migrationssystem. Ett nära samarbete mellan samtliga aktörer, både inom EU och i tredjeländer skapar förutsättningar för en hållbar återintegrering som kan bidra till att tillvarata migrationens positiva utvecklingseffekter.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

I kommissionens meddelande om en ny migrations- och asylpakt, KOM (2020) 609, och i meddelandet om samarbete om återvändande och återtagande, KOM (2021) 56, anges att ett välordnat återvändande är en viktig del av ett fungerande migrations- och asylsystem. I syfte att bidra till en sådan ordning har kommissionen presenterat ett antal förslag på området.

I det nu aktuella meddelandet redogör kommissionen i huvudsak för hur redan pågående åtgärder ska kunna samordnas och harmoniseras i syfte att få till stånd ett mer effektivt system för självmant återvändande och återintegrering. Kommissionen anger bland annat att man avser att bidra till slutförandet av de redan pågående förhandlingarna om en ny migrations- och asylpakt och att medlemsstaterna bör utnyttja det stöd som Frontex kan bidra med inom området för självmant återvändande och återintegrering. Kommissionen avser också att tillsammans med Europeiska utrikestjänsten verka för samordning mellan de aktörer som i tredjeländer är verksamma i återvändande- och återintegreringsprocesserna. I meddelandet nämns även att EU avser att fortsätta med sitt stöd för att underlätta återvändande också mellan tredjeländer. Medlemsstaterna uppmanas att bistå enskilda personer som ska återvända med nödvändig rådgivning. Kommissionen avser att utarbeta kvalitetskriterier för att öka kvalitén och harmoniseringen av de insatser för återintegrering som tillhandahålls av olika aktörer. Kommissionen avser integrera återvändande- och återintegreringsinsatser inom ramen för programmeringen av EU:s utvecklingssamarbete i partnerländer, såväl på nationell som lokal nivå. Kommissionen avser främja hållbar återintegrering och arbeta i samarbete med partnerländernas myndigheter och lokalsamhällen i planering och genomförande av återintegreringsprogram för att främja partnerländernas ägarskap för återintegrering. Målsättningarna i strategin kommer att beaktas vid finansiering inom ramen för EU:s asyl- och migrationsfond samt instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen. Även insatser inom EU:s instrument för föranslutningsstödet (IPA) kan bidra till strategins mål genom instrumentets fokus på kapacitetsbyggande hos myndigheter i samarbetsländerna.

Strategin ska genomföras i nära samarbete med Europeiska utrikestjänsten, EU:s medlemsstater, Frontex, EU-delegationerna, berörda tredjeländer och de olika aktörer och internationella organisationer som är engagerade på migrationsområdet.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Konsekvenserna av förslagen i meddelandet påverkar inte det svenska regelverket.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslagen avser att effektivisera arbetet med återvändandet från medlemsstaterna och bedöms därigenom medföra minskade kostnader. En ökad samordning av medlemsstaternas och övriga aktörers insatser för återintegrering kan också leda till minskade kostnader.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande. Regeringen stödjer åtgärder som bidrar till ett effektivt och gemensamt EU-system för återvändande och till en hållbar återintegrering.

En väl fungerande och rättssäker ordning för återvändande är avgörande för ett gemensamt och hållbart europeiskt migrationssystem.

Ett nära samarbete mellan samtliga aktörer, både inom EU och i tredjeländer skapar förutsättningar för en hållbar återintegrering som kan bidra till att tillvarata migrationens positiva utvecklingseffekter.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaterna har i huvudsak välkomnat förslagen i meddelandet.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Kommissionens meddelande har inte remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionens meddelande innehåller inga lagförslag. Därmed är frågan om rättslig grund inte aktuell.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionens meddelande innehåller inga lagförslag. Därmed är frågan om subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen inte aktuell.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Ett första meningsutbyte om meddelandet hölls i rådsarbetsgruppen för integration, migration och återsändande den 12 maj 2021. Det kan förväntas att de olika förslagen i meddelandet kommer att behandlas i rådsstrukturen både under det portugisiska och kommande ordförandeskap.

-